

Wysokie ceny spot

W marcu Polska była najdroższym rynkiem energii ze wszystkich analizowanych

Rafał Barchanowski
Biuro Analiz Operacyjnych Taurona

Miesięczne zapotrzebowanie na energię w KSE licząc rok do roku spadło o ponad 3,4 proc., na co wpływ miała temperatura, która średnio wyniosła w marcu 6,62°C i była o ponad 8°C wyższa niż rok wcześniej oraz o prawie 4°C wyższa od średniej wieloletniej.

Nie przełożyło się to jednak na ceny energii na rynku spot. Otóż średnia cena na RDN TGE ustaliła się na poziomie 163,94 zł/MWh i była o 12 zł/MWh wyższa niż rok wcześniej. Szczególnie drogie były godziny szczytowe, które okazały się o ponad 20 zł/MWh wyższe niż rok wcześniej i kosztowały 196,78 zł/MWh. Ceny na rynku bilansującym również ustaliły się na wysokim poziomie 167,19 zł/MWh. Wysokie ceny utrzymały się pomimo tego, że ilość energii wyprodukowanej w elektrowniach wiatrowych wyniosła w marcu br. 725 GWh i mogłaby pokryć 5,3 proc. krajowego zapotrzebowania. Rok wcześniej było to odpowiednio 592 GWh i 4,2 proc. zapotrzebowania.

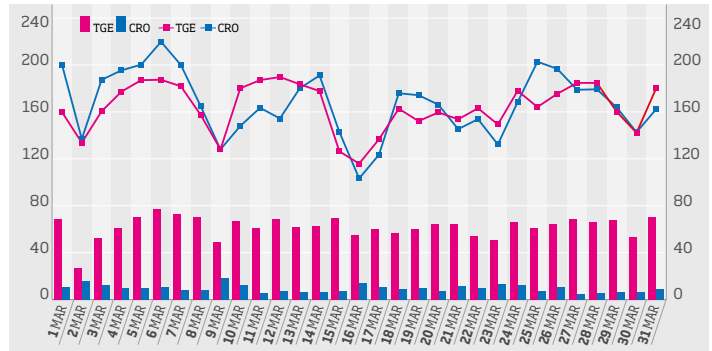
Najistotniejszymi czynnikami w utrzymaniu tak drogiego rynku okazały się liczne wyłączenia źródeł wytwarzających, realizowane przez PSE płatności za operacyjną rezerwę mocy oraz drastyczne ograniczenia w możliwościach importu tańszej energii z krajów ościennych. W marcu byliśmy najdroższym z analizowanych rynków. Średnia cena na niemieckim EPEX spot ustaliła się na poziomie 31,05 €/MWh, na czeskim OTE 31,19 €/MWh, a na polskiej TGE aż 39,06 €/MWh. Godzinowe różnice w cenach dochodziły nawet do kilkudziesięciu euro. Tak niskie ceny na rynku niemieckim wynikały głównie ze znacznie wyższej produkcji energii ze źródeł fotowoltaicznych i wiatrowych. W pierwszym kwartale 2014 r.

ich udział w całkowitej produkcji energii w Niemczech wzrósł do ponad 19 proc. przy jednoczesnym spadku zapotrzebowania na energię. Również ceny energii na NordPool były bardzo niskie i wyniosły średnio 26,74 €/MWh.

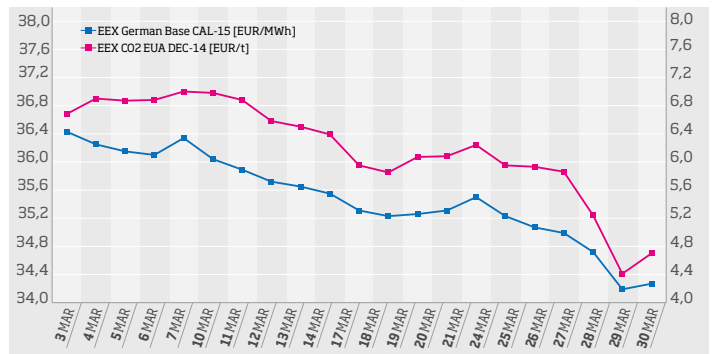
Swoje historyczne minima osiągnęły też europejskie kontrakty terminowe. Na niemieckim EEX Base Y-15 spadły w ciągu marca z 36,43 do 34,27 €/MWh, a minimalnie kosztowały nawet 33,90 €/MWh. Podobnie nisko handlowano energią z dostawami w kwietniu i Q2-14, które spadły do odpowiednio 30,69 i 30,08 €/MWh. Przyczyn takiego stanu upatrywać należy też w korelacji energii z cenami CO₂. Po lutowych wzrostach cen uprawnień do emisji marzec przyniósł załamanie notowań i trwającą praktycznie przez cały miesiąc falę spadków. O ile w pierwszych dniach miesiąca kontrakty EUA DEC-14 kosztowały ponad 7 €/t, to już 28 marca było to nawet 3,71 €/t, a ostatniego dnia miesiąca zamknęły się na poziomie 4,70 €/t. Głównymi przyczynami spadków cen były prognozy analityków odnośnie emisyjności gospodarek europejskich w 2013 r. i nadal trwające przepychanki polityczne dotyczące kształtu EU ETS. Według Point Carbon, wstępne dane sugerują, że całkowite emisje instalacji objętych EU ETS w 2013 r. spadły o 3,1 proc., a w samym sektorze wytwarzania energii spadek wyniósł aż 4,7 proc.

Nawet trwający konflikt ukraiński nie wpłynął na europejskie rynki energii. Ceny ropy Brent przez marzec br. spadły ze 111 do niecałych 108 \$/bbl. Podobnie zniżkowały ceny gazu, gdzie kontrakty NBP spadły do wieloletnich minimów 51 p/th. Bez względu na opisane powyżej zdarzenia ceny kontrak-

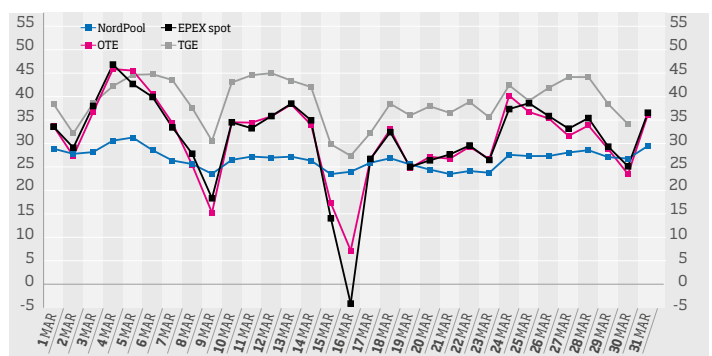
Średnie ceny i wolumeny energii elektrycznej na TGE i rynku bilansującym w marcu 2014 r.

Porównanie cen kontraktów terminowych dla energii i CO₂ w marcu 2014 r.

Średnie ceny energii w kontraktach spot na rynkach europejskich w marcu 2014 r.

tów terminowych w Polsce cały czas pozostawały wysokie. Wspomniane już poziomy cen spot i brak dostępności mocy na wymianie spowodowały, że kontrakty na kwiecień 2014 r. wzrosły w marcu ze 156,80 aż do 167zł/MWh. Podobnie kontrakt Q2-14 w marcu zyskał 5,61 zł i przed dosta-

wą kosztował 166,58 zł/MWh. Jedynie kontrakty dostawy roczne Base Y-15 zachowywały się bardziej zmiennie i w ciągu marca spadły ze 166,11 do 163 zł/MWh, a mimo to były notowane z historycznie najwyższą premią w stosunku do rynku niemieckiego na poziomie 20 zł/MWh (4,8 €/MWh).